

Narenciye Bahçelerinin Gizli Düşmanı: Turunçgil Trips

[Sitede İncele & Sipariş Ver](#)

Narenciye, dünya genelinde ve ülkemizde önemli bir tarımsal üründür. C vitamini deposu olmasının yanı sıra, ekonomik değeriyle de çiftçilerimizin yüzünü güldüren bu değerli bitki grubunun yetiştiriciliği, doğru bakım ve zararlılarla etkili mücadele yöntemlerini gerektirir. Narenciye bahçelerinde karşılaşılan pek çok zararlı arasında, özellikle genç meyve ve yapraklarda ciddi tahribata yol açan turunçgil tripsi (*Scirtothrips citri*), yetiştiriciler için büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Bu makalede,

turunçgil tripsi zararlarını, biyolojisini, neden olduğu belirtileri ve en önemlisi, bu zararlıya karşı uygulanabilecek entegre mücadele stratejilerini derinlemesine inceleyeceğiz.

Turunçgil Tripsi Nedir ve Neden Bir Tehdittir?

Turunçgil tripsi, Thysanoptera takımına ait küçük, ince yapılı bir böcek türüdür. Genellikle 1-2 mm uzunluğunda, sarıdan açık kahverengiye değişen renklerde olabilirler. Kanatları saçaklı yapıdadır ve bu özellikleriyle diğer böceklerden ayrılırlar. Erginleri ve nimfleri, narenciye ağaçlarının özellikle genç ve hassas dokularıyla beslenirler. Ağız yapıları batıcı-emici tipte olup, bitki hücrelerini delerek içerisindeki özsuyu emerler. Bu beslenme şekli, bitkide gözle görülür hasarlara yol açar ve meyve kalitesini düşürerek ciddi ekonomik kayıplara neden olabilir.

Triplerin yaşam döngüsü, sıcaklığa bağlı olarak değişiklik göstermekle birlikte, genellikle yumurta, iki nimf dönemi, prepupa, pupa ve ergin aşamalarından oluşur. Dişiler, yumurtalarını genç yaprakların, sürgünlerin veya meyvelerin yüzey dokusunun altına bırakır. Yumurtadan çıkan nimfler, hızla beslenmeye başlar ve gelişimlerini tamamlayarak ergin hale gelirler. Bir sezonda birden fazla döl verebilmeleri, popülasyonlarının hızla artmasına ve kontrol altına alınmadığında büyük zararlara yol açmasına neden olur. Özellikle ilkbahar ve yaz başı, yani ağaçların yoğun büyüme ve meyve bağlama dönemleri, triplerin en aktif olduğu ve en fazla zarara yol açtığı zamanlardır.

Turunçgil Tripsi Zarar Belirtileri ve Tanısı

Turunçgil tripsi zararı, genellikle ağacın genç ve hassas kısımlarında kendini gösterir. Belirtiler, beslenme şekillerinin doğrudan bir sonucudur ve zamanında teşhis edilmeleri, etkili mücadele için kritik öneme sahiptir.

1. Meyveler Üzerindeki Hasarlar:

- **Gümüşi / Bronz Lekeler ve Kabuk Sertleşmesi:** En belirgin hasar, genç meyvelerin yüzeyinde oluşan gümüşi veya bronz renkli lekelerdir. Tripler, meyve kabuğunun epidermisini delerek beslenirler. Bu durum, hücrelerin hava ile dolmasına ve karakteristik gümüşi bir görünüm almasına neden olur. Zamanla bu alanlar oksitlenerek bronz bir renk alır ve kabuk sertleşir. Bu lekeler, özellikle meyvenin sap kısmına yakın bölgelerde veya meyvenin dışa dönük yüzeylerinde yoğunlaşabilir.

- **Halka Şekilli Yaralar (Yüzük Çatlakları):** Meyveler henüz çok küçükken, özellikle çanak yaprakların (kaliks) meyveye temas ettiği bölgelerde triplerin beslenmesi sonucu halka şeklinde yaralar oluşabilir. Meyve büyüdükçe bu yaralar genişler ve belirgin bir yüzük çatlaklığı halini alır.

Bu durum, meyvenin pazar değerini düşüren önemli bir kalite kaybıdır.

- **Meyve Deformasyonları:** Yoğun tripsi saldırısı altında kalan genç meyveler, tam ve düzgün gelişim gösteremeyebilir. Şekil bozuklukları, asimetrik büyümeler ve boyut küçüklüğü sıkça gözlemlenir.

2. Yapraklar ve Sürgünler Üzerindeki Hasarlar:

- **Deforme Olmuş Genç Yapraklar:** Triplerin genç ve yeni açan yapraklarda beslenmesi, yaprak hücrelerinin normal gelişimini engeller. Sonuç olarak, yapraklar kıvrılır, bükülür, buruşur ve

küçülür. Yaprak kenarlarında yırtılmalar veya düzensiz büyümeler görülebilir. Bu durum, fotosentez kapasitesini düşürerek ağacın genel gelişimini olumsuz etkiler.

• **Gümüşi Lekeler ve Nekrozlar:** Yaprak yüzeyinde, özellikle damarlar boyunca gümüşi renkli lekeler oluşabilir. Şiddetli enfeksiyonlarda bu lekeler kahverengiye dönebilir ve nekrotik alanlar oluşturabilir.

• **Sürgünlerde Gelişme Geriliği:** Genç sürgünlerin uç noktalarında triplerin beslenmesi, sürgünlerin uzamasını ve gelişimini durdurabilir. Bu durum, yeni fide oluşumunu ve dolayısıyla gelecek hasat potansiyelini olumsuz etkiler.

Ekonomik Önemi

Turunçgil tripsi, narenciye tarımında önemli ekonomik kayıplara yol açan bir zararlıdır. Neden olduğu hasarlar doğrudan ürün kalitesini ve miktarını etkiler. Deforme olmuş, lekeli veya çatlak meyveler, pazar değerini kaybeder ve taze tüketim için uygun olmaz. Bu durum, çiftçinin gelirinde ciddi düşüslere neden olabilir. Ayrıca, triplerle mücadele için yapılan ilaçlama maliyetleri de üretim giderlerini artırır. Kalite standartlarının yüksek olduğu ihracat pazarlarında, tripsi zararı görmüş ürünler kabul edilmez, bu da uluslararası ticarete önemli kayıplara yol açar.

Turunçgil Tripsi ile Entegre Mücadele Yöntemleri

Turunçgil tripsi ile mücadelede tek bir yöntemle bağlı kalmak yerine, kültürel, biyolojik ve kimyasal yöntemleri bir arada kullanan entegre zararlı yönetimi (IPM) yaklaşımı benimsenmelidir. Bu yaklaşım, zararlı popülasyonunu sürdürülebilir bir seviyede tutarken, çevreye ve insan sağlığına verilen zararı

minimize etmeyi hedefler.

1. Kültürel Önlemler:

- **Bahçe Temizliği:** Yabancı otlar, tripler için barınma ve çoğalma alanı sağlayabilir. Bu nedenle, narenciye bahçesi içinde ve çevresinde düzenli olarak yabancı ot temizliği yapılmalıdır.
- **Budama:** Ağaçların havalanmasını sağlayacak ve güneş ışığının iç kısımlara ulaşmasına izin verecek şekilde düzenli budama yapılmalıdır. Bu, triplerin saklanabileceği nemli ve gölgeli alanları azaltır.
- **Sulama ve Gübreleme:** Bitkilerin sağlıklı ve güçlü olması, zararlılara karşı direncini artırır. Dengeli sulama ve gübreleme programları uygulanmalıdır. Aşırı azotlu gübrelemeden kaçınılmalıdır, çünkü bu, genç ve hassas sürgün büyümesini teşvik ederek tripler için cazip bir ortam yaratabilir.
- **Ekim Zamanlaması:** Yeni fidan dikimlerinde, triplerin en aktif olduğu dönemlerden kaçınmak, genç bitkilerin ilk büyüme dönemlerinde daha az baskı altında kalmasını sağlayabilir.

2. Biyolojik Mücadele:

Doğal düşmanlar, turunçgil tripsi popülasyonunu kontrol altında tutmada önemli bir rol oynar. Bazı avcı akarlar (örneğin, *Amblyseius swirskii*), avcı böcekler (örneğin, *Orius* spp. – sera böcekleri) ve bazı parazitoitler, triplerle beslenerek veya onları parazitleyerek popülasyonlarını azaltabilirler. Bu doğal düşmanların korunması ve desteklenmesi, kimyasal ilaç kullanımını azaltarak sürdürülebilir bir tarım için kritik öneme sahiptir. Biyolojik preparatlar da (örneğin, *Beauveria bassiana* gibi entomopatojen mantarlar) triplerin kontrolünde kullanılabilir.

3. Kimyasal Mücadele:

Kimyasal mücadele, popülasyonun ekonomik zarar eşiğini aştığı durumlarda son çare olarak düşünülmelidir. Ancak, seçici insektisitlerin kullanımı ve doğru zamanlama büyük önem taşır. Yanlış ilaç seçimi veya zamanlaması, faydalı böcek popülasyonlarını olumsuz etkileyebilir ve triplerde direnç gelişimine yol açabilir.

- **İlaç Seçimi:** Triplere karşı etkili, ancak faydalı organizmalara mümkün olduğunca az zarar veren ruhsatlı insektisitler tercih edilmelidir. Kontakt etkili veya sistemik etkili ilaçlar kullanılabilir.
- **Zamanlama:** İlaçlama, triplerin nimf aşamasında ve genç meyve gelişiminin başlangıcında yapılmalıdır. Bu dönem, zararın en yoğun olduğu ve mücadele için en kritik zamandır. Periyodik gözlemlerle popülasyon yoğunluğu takip edilmeli ve ilaçlama kararı buna göre verilmelidir.
- **Dönüşümlü Kullanım:** Direnç gelişimini önlemek için farklı etki mekanizmalarına sahip ilaçlar dönüşümlü olarak kullanılmalıdır.

Gözlem ve Erken Teşhisin Önemi

Turunçgil tripsi ile mücadelede başarının anahtarı, düzenli gözlem ve erken teşhistir. Yetiştiriciler, bahçelerini periyodik olarak kontrol etmeli, özellikle genç sürgünleri, yeni açan yaprakları ve küçük meyveleri yakından incelemelidirler. Sarı yapışkan tuzaklar, triplerin popülasyon yoğunluğunu izlemek ve ilk çıkışlarını tespit etmek için etkili bir yöntemdir. Bu tuzaklar, zararlının varlığını ve yoğunluğunu göstererek, mücadele stratejilerinin zamanlaması hakkında değerli bilgiler sağlar. Erken teşhis, zararlı

popülasyonunun düşük seviyelerdeyken kontrol altına alınmasını sağlayarak, daha az maliyetli ve daha çevre dostu yöntemlerle mücadele etme imkanı sunar.

Sonuç

Turunçgil tripsi, narenciye üretiminde karşılaşılan önemli bir sorundur. Ancak, bu zararlıya karşı etkili bir mücadele, biyolojisinin iyi anlaşılması, düzenli gözlem, kültürel önlemlerin titizlikle uygulanması ve gerektiğinde biyolojik ve kimyasal mücadele yöntemlerinin entegre bir şekilde kullanılmasıyla mümkündür. Unutulmamalıdır ki, sağlıklı tohum materyali seçimi ve ağaçların genel sağlığının korunması, zararlılara karşı doğal direnci artırarak, daha az müdahale ile yüksek verim ve kaliteli ürün elde etmenin temelini oluşturur. Bu bütüncül yaklaşım sayesinde, narenciye bahçelerimiz tripsi tehdidinden korunarak bereketli hasatlara ulaşacaktır.

Uzman Tavsiyesi: HPA Plus ile Maksimum Bitki Koruması

Fide ve bitkilerinizin en kritik gelişim aşamalarında karşılaştıkları en büyük risk, topraktan ve sera yüzeylerinden bulaşan patojenlerdir (mantar, bakteri, virüs). Üreticilerimize, üretim alanlarını ve ekipmanlarını hastalıklardan korumak için **HPA Plus Ortam ve Yüzey Dezenfektanı** kullanmalarını şiddetle öneriyoruz.

✓ Başlıca Faydaları

- Tüm zararlı mikroorganizmalara karşı %100 etkinlik
- Uygulama sonrası 20+ saat aktif koruma sağlar
- Kök çürüklüğünü büyük ölçüde önler
- Verim kaybını azaltır, ürün kalitesini artırır
- Sera demir aksamı ve sulama borularında paslanma (korozyon) yapmaz

Güçlü Etken Maddeler

- %15 Hidrojen Peroksit: Hücre duvarlarını parçalar
- %15 Alkol Benzen Sülfonik Asit: Organik kirliliği etkili şekilde çözer
- %10 İzopropil Alkol + %5 Salisilik Asit: Ekstra güçlü dezenfeksiyon

- %10 Bağlayıcı Enzimler: Uzun süre kalıcılık sağlar

Doğa dostu formül: Kullanımdan sonra yalnızca su ve oksijene dönüşür, bitki ve toprağa zehirli kalıntı bırakmaz.

[HPA Plus 5 LT İncele ve Satın Al →](#)

Türkiye'nin Dört Bir Yanına Güvenilir Tarım Tedariği

fidebahcesi.com, 2015 yılından bu yana Türkiye'nin dört bir yanına kaliteli fide, tohum ve tarım sarf malzemesi tedariği yapan köklü ve güvenilir bir firmadır.

Antalya merkezli olarak başlayan yolculuğumuzda, bugün Türkiye'nin her bölgesindeki üreticilere hızlı, güvenilir ve kesintisiz hizmet sunuyoruz. Ülkemizin her köşesindeki seralara, tarlalara, bahçelere ve modern tarım işletmelerine aynı özen ve kaliteyle ulaşıyoruz.

Alanında uzman profesyonel ziraat mühendislerimizle birlikte hareket ediyor; her bir fide ve tohumun sağlıklı, sertifikalı ve yüksek verimli olmasına büyük özen gösteriyoruz. Ürünlerimiz modern seralarda kontrollü koşullarda üretiliyor, en iyi tohumlar ve sarf malzemeleri seçilerek siz değerli üreticilerimize ulaştırılıyor.

Kaliteden asla ödün vermiyoruz, her siparişte aynı titizliği gösteriyoruz.

Üreticilerimizin ihtiyaç duyduğu her ürünü en doğru şekilde temin etmek için sürekli Ar-Ge ve saha çalışmalarını yürütüyoruz.

Müşteri memnuniyetini her şeyin üstünde tutuyor, siparişten teslimata kadar olan tüm süreçte %100 güvenilirlik ve şeffaflık sağlıyoruz. Hızlı kargo seçenekleri, doğru ürün garantisi, zamanında teslimat ve ihtiyaç duyduğunuz her an teknik destek ile yanınızdayız. Amacımız sadece ürün tedarik etmek değil; sizin bereketli hasatlar elde etmenize, maliyetlerinizi düşürmenize ve tarımsal başarınızı uzun vadeli olarak güçlendirmenize katkıda bulunmaktır. Her üreticinin başarısı bizim başarımızdır.

fidebahcesi.com olarak kaliteli fide ve tohum anlayışımızı, profesyonel ziraat desteğiyle birleştirerek Türkiye tarımına değer katmaya devam ediyoruz. Siz de kaliteli üretim ve güvenilir tedarik zinciri arıyorsanız, doğru yerdesiniz. Bize güvenin, hasadınızda farkı görün.

fidebahcesi.com'u Keşfet →

[instagram.com/fidebahcesi](https://www.instagram.com/fidebahcesi)

0545 843 20 12